

Met het oog hierop meen ik niet al te vermetel te zijn indien ik bij u eenige belangstelling durf te verwachten voor het onderwerp dat ik voor dezen middag ter behandeling koos:

DE GESCHIEDSCHRIJVING IN HET OUDE TESTAMENT.

Bevat het Oude Testament inderdaad geschiedschrijving?

Dat deze vraag prealabel is, zal aanstonds door ieder worden toegestemd. Maar wellicht zal meer dan een het bevreemdend vinden dat ze wordt gesteld. Kan dat nog een vraag zijn? Voor iederen Bijbellezer is het immers duidelijk dat het Oude Testament geschiedschrijving en zelfs heel wat geschiedschrijving bevat.

Dat nochtans die vraag moet gesteld worden, blijkt wel hieruit wanneer niet slechts enkele extremisten heel het Oude Testament voor een product der fantasie van het latere Jodendom hebben verklaard,⁵⁾ maar zelfs een der grootmeesters van de Oud-Testamentische wetenschap — RUDOLF KITTEL — in eene officieele vergadering van hare beoefenaars de als eene bekentenis klinkende uitspraak doet: „Wij waren er na aan toe, Israëls geschiedenis in sagen en sprookjes te doen opgaan”.⁶⁾ Want, al moge dit „wij waren er na aan toe” een hoopvol teeken zijn van veranderend inzicht, het bewijst toch genoegzaam dat het allerm minst overbodig kan worden geacht de vraag onder de oogen te zien of het Oude Testament inderdaad geschiedschrijving bevat. Trouwens, ook nog afgedacht van de geschiedkundige *waarheid* van het Oude Testament, verdient de vraag overweging of men daarin terecht van geschiedschrijving spreekt: van eene zijde, die de geschiedkundige *waarheid* van het in 't Oude Testament medegedeelde onverzwakt handhaaft, is tegen den term „geschiedschrijving” bezwaar gemaakt en in tegenstelling daarmee aan dien van „religieuze pragmatiek” de voorkeur gegeven.⁷⁾

Wij zullen wel doen ons er allereerst rekenschap van te geven wat wij eigenlijk onder geschiedschrijving hebben te verstaan. En dan is geschiedschrijving niet te vereenzelvigen met geschiedvorsching en beoefening van de geschiedenis als *wetenschap*, al neemt ze ook daarbij ongetwijfeld eene belangrijke plaats in; geschiedschrijving is een veel ruimer begrip. Uitgaande van de samenstellende deelen van het woord valt het niet moeilijk vast te stellen dat er onder te verstaan is: het *op schrift brengen van hetgeen geschied is*. Of dit een gevolg is van wetenschappelijke aandrift, en plaats heeft naar streng doorgedachte methode, dan